

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 274
Tarih: 21.12.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye iş kazaları ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması, alınacak önlemlerin neler olduğunun belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

İdris BALUKEN

Bingöl Milletvekili

GEREKÇE

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nın yaptığı tahminlere göre; dünyada her yıl 337 milyon iş kazası meydana gelmektedir. Bu iş kazaları sonucu 2 milyon 310 bin kişi hayatını kaybetmekte ve 160 milyon kişi ya yaralanmakta ya da meslek hastalığına maruz kalmaktadır.

Türkiye'deki çalışma yaşamında da insan hayatının hiçe sayıldığı ve tablonun çok daha vahim olduğu istatistiklerden anlaşılmaktadır. Türkiye'de 1946-2005 yılları arasında 142.469 kişi iş kazası ve meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiştir. Makine Mühendisleri Odası'nın iş sağlığı ve iş güvenliği raporuna göre Türkiye'de her yedi dakikada bir iş kazası olmaktadır, Sosyal Güvenlik Kurumu istatistiklerine göre ise, 2009 yılında ülkemizde 64316 iş kazası, 429 meslek hastalığı vakası tespit edilmiştir. Bunların 1171'i ölümle sonuçlanırken, 1885 kişi sürekli iş göremez hale gelmiştir. 2009 yılında iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu kaybedilen iş günü sayısı ise 1 milyon 533 bin 749'dur. Türkiye'de ILO kriterlerine göre iş kazaları ve meslek hastalıklarının 2009 yılı için maliyeti; yaklaşık 38 milyar TL. olarak tahmin edilmektedir. Türkiye ölümlü kaza sıklığı açısından, 15 Avrupa Birliği ülke ortalamasının 7 katından daha fazla bir kaza sıklığına sahiptir.

Türkiye'de en yüksek iş kazası oranı ise toplam işyeri sayısının %98'ini oluşturan ve elliden daha az işçi çalıştırılması nedeniyle KOBİ'lerde; İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturma, İşyeri Hekimi, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hemşiresi veya Sağlık Memuru bulundurma gibi zorunlulukların bulunmadığı görülmektedir. Küçük ölçekli işletmeler için bu muafiyetin kaldırılması, işletmelere katlanılması çok da kolay olmayacağı için, her ilde ortak iş sağlığı ve güvenliği birimleri kurularak, küçük ölçekli işletmelerin risk durumu ve büyüklüğüne göre değişen sürelerde bu birimlerden yararlanmalarının zorunlu tutulması; hem ülkemizdeki iş kazası sayısının azalmasında hem de kazaların resmi kayıtlara geçmesinde önemli bir etken olacaktır.

Bu rakamlardan da anlaşılacağı üzere, iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu oluşan maddi ve manevi kayıplar ülke ekonomisi açısından çok önemli boyutlara ulaşmaktadır. Bu sebeple; iş sağlığı ve güvenliği alanında kalıcı ve etkin önlemlerin alınması zorunluluk arz etmektedir.

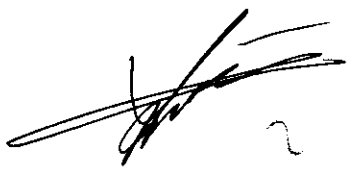
Türkiye'nin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili uluslararası çalışma standartlarına ulaşması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, çalışanların iş yeteneklerinin ve motivasyonunun geliştirilmesi, istihdamın artırılması ile mümkün olabilir. İş güvenliği ile çalışanları korumak, üretimin güvenliğini korumak, işletmenin güvenliğini sağlamak, ekolojik çevreye verilen zararı en alt düzeye indirmek, mümkün olabilir.

Sadece ekim ve kasım ayı iş kazaları raporları dikkate alındığında bile durumun vehameti bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmaktadır:

Ekim ayında meydana gelen iş kazalarında 53 emekçi hayatını kaybetti, 142 emekçi de yaralandı. En çok ölüm inşaatlarda yaşanırken sanayi bölgelerinde çalışan işçiler, işçi servislerin karıştığı trafik kazalarında can verdi. Madenler can almaya devam etti, silikozis 48'inci canını aldı.

2011 yılı Ocak- eylül ayına rakamlarını da ekleyecek olursak büyüyen ekonomi söyleminin içinin ne kadar boş olduğu ortaya çıkacaktır. İşçi ver emekçinin kanı ve canı pahasına gerçekleşen ve getirimci niteliği tartışma götürmez “tüccar” anlayışına dayalı bir ekonomide hayatını kaybedenlerin “üretim zayıtı” gibi görülmesi durumun vahametine çarpan etkisi katmaktadır. Her konuda olduğu gibi “iş güvenliği ve meslek hastalığı” konusunda da Türkiye kötü bir sicile sahiptir.

Türkiye iş kazaları ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması, alınacak önlemlerin neler olduğunun belirlenmesi sadece iş güvenliğinin sağlanması açısından değil aynı zamanda insan hakları açısından da büyük önem taşımaktadır. Konunun, Türkiye Büyük Millet Meclis'i tarafından araştırılması zorunlu hale gelmiştir.

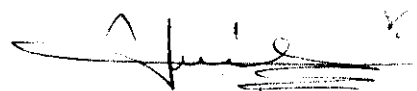
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

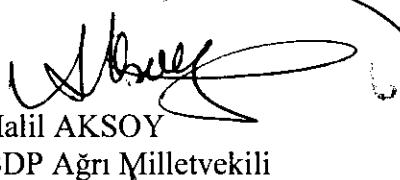
2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

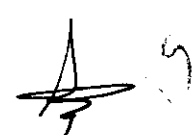
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

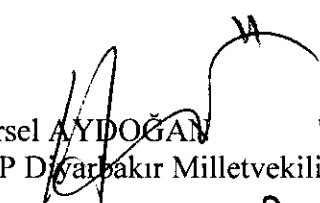
7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

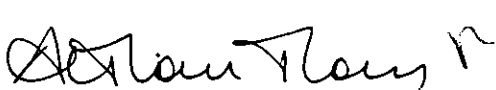
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

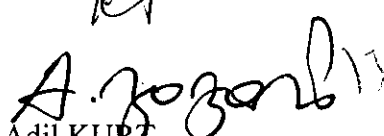
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

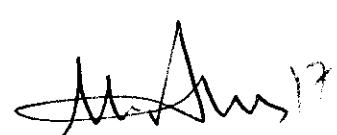
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

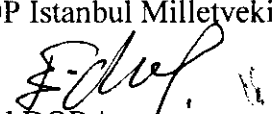
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

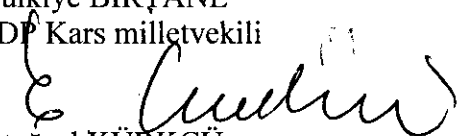
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

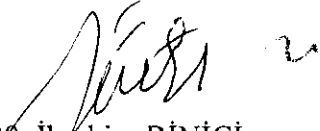
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili